

Doopsgezind Gemeentebblad van Koog en Zaandijk en Westzaan

Nummer 1, januari - februari 2009.

Doopsgezind Gemeenteblad van Koog en Zandijk en Westzaan

Adressen.

Vermaning:

Tevens postadres
Lagedijk 34
1541 KC Koog a/d Zaan
tel: 075 6159535
De Gemeente Online:
www.dgzaamdijk.doopsgezind.nl

Predikant:

Ds. G.Tj. Kindt.
"Het Mirakel"
Jan de Wittestraat 36
1541 LB Koog a/d Zaan
Tel: 075 6151241
06-22456538
E-mail:
tjallingkindt@kpnplanet.nl

Elke eerst volle week van de maand is de predikant niet beschikbaar. Neemt u dan zo nodig contact op met de kerkenraad.

Kerkenraad:

Voorzitter:
Afgevaardigde BV/NHDS/regio/
contactpersoon redactie.
Zr. S. de Boer - Sabel
Weverakker 3
1541 VN Koog a/d Zaan
tel: 075- 6311695
E-mail:
simone.sabel@gmail.com

Secretaris:

ledenadministratie
Br. A. van Ballegooijen
Dr. Jan Mulderstraat 6,
1544 VA Zandijk

tel: 075 6353704
E-mail:
arie.van.ballegooijen@planet.nl

Penningmeesteres:

Contactpersoon oec. dienst/
ouderensoos/predikrooster
Zr. E. Koning – de Jong
Lagedijk 142a
1544 BL Zandijk
tel: 075 6281369
E-mail:
elisabeth.koning@telfort.nl

Leden:

Regeling Vervoer zondag:
Br. IJ. Aalders,
Geerteveld 30,
1541 PJ Koog aan de Zaan.
tel.: 075-6311794
E-mail:
ijke.aalders@hotmail.com
Bij geen gehoor: zr. de Boer
bellen. Tel. 075-6311695.

Contactpersoon Rijper Sociëteit

Wereldgebedsdag/kerken
Westzaan, Contactpersoon
Sweepstichting.
Zr. H. Schenk – Prinsze
't Hoenstraat 15
1551 GA Westzaan
tel: 075 6355698

Regeling kostersdiensten:

Zr. C. de Wit
Merckenrif 139
1531 MP Wormer.
Tel: 075 - 6570580.
E-mail:
corriehenkdewit@wanadoo.nl

Overig:

Eindredactie Gemeenteblad:
Br. R. van der Velde
Dr. J. Mulderstaat 6
1544 VA Zandijk.
tel: 075 6353704
E-mail:
ron.van.der.velde@planet.nl

Zieken:

Graag melden bij de
kerkenraad.

Financiën:

Girorekening: 402480
t.n.v. Boekhouding
DG gemeente van
Koog en Zandijk en
Westzaan, Lagedijk 142 a,
1544 BL Zandijk
Ook voor vrijwillige bijdragen
en abonnement blad.
De kosten van het
Gemeenteblad bedragen
€ 12,=.=. Dit is exclusief
portokosten.

Archivaris:

Br. G.J. Honig
Dubbele Buurt 6
1521 DC Wormerveer
tel: 075 6281634

Webmaster:

Zr. C. de Wit
Merckenrif 139
1531 MP Wormer.
Tel: 075 - 6570580.
E-mail:
corriehenkdewit@wanadoo.nl

Januari februari 2009.

Jaargang 53, Nummer 1.

**Kopiedatum volgende
nummer: 9 maart 2009.**

Redactie:

Ron van der Velde, Elisabeth
Koning, Simone de Boer en Corrie
de Wit.

Doopsgezind Gemeentebld van Koog en Zandijk en Westzaan

Inhoudsopgave.

Adressen.	2
Inhoudsopgave.....	3
Van de redactie.....	3
Annus Domini.	3
Thomasdienst.....	4
Van de Kerkenraad.....	4
Bedankjes.	5
Van de ledenadministratie.	5
Knuppel in het hoenderhok.....	5
Kerstviering Westzaan.....	6
Wijsheid.	6
Kroniek van de kerk.....	6
Drie kruisen.	9
Vergeten: Selly de Jong.....	10
Francijtje Pieters Prins.	11
Dromen in de Beemster.....	12
De Vermaning van Alkmaar.	12
Poëziedienst.	13
Agenda.....	14
Kerkdiensten.	15

Van de redactie.

Door Ron van der Velde.

Allereerst wenst de redactie u een goed 2009.

We danken u ook voor het trouw blijven schrijven van de stukjes. We hopen dat we dit jaar ook weer op u kunnen rekenen.

In het volgende nummer komt de nieuwe rubriek "Zo kom ik naar de Vermaning". Het gaat over het middel van vervoer.

De foto's die u in dit blad vindt zijn gemaakt door Ron van der Velde. Die voorop is weer gemaakt in 't Twiske, op een zonnige dag. De afbeelding bij het stukje van Henk de Wit heeft hij mij toegestuurd. Die afbeelding is gescand.

Annus Domini.

DoorTjalling Kindt.

"De God die de wereld heeft gemaakt en alles wat er leeft, hij die over hemel en aarde heerst, woont niet in door mensenhanden gemaakte tempels. Hij laat zich ook niet bedienen door mensenhanden alsof er nog iets is dat hij nodig heeft, hij die aan iedereen leven en adem en al het andere schenkt. *Uit een mens heeft hij de hele mensheid gemaakt, die hij over de hele aarde heeft verspreid; voor elk volk heeft hij een tijdperk vastgesteld en hij heeft de grenzen van hun woongebied bepaald. Het was Gods bedoeling dat ze hem zouden zoeken en al tastend zouden vinden, aangezien hij van niemand van ons ver weg is. Want in hem leven wij, bewegen wij en zijn wij. Of, zoals ook enkele van uw eigen dichters hebben gezegd: "Uit hem komen wij ook voort."* Maar als wij dan uit God voortkomen, mogen we niet denken dat het goddelijke gelijk is aan een beeld van goud of van zilver of steen, het werk van een ambachtsman, door mensen bedacht." Handelingen 7: 24-29.

In de oudheid kon men zich tijd als een ruimte indenken, we komen dat ook tegen in ons woord 'tijdperk'. In dat ene woord wordt zowel tijd als ruimte aangegeven. Het Grieks van ons nieuwe testament gebruikt daar het woord 'eon'. Toen Julius Caesar de tijdruimte van een jaar voortaan in 12 maanden opdeelde en het jaar liet beginnen in de maand waarin de dagen weer begonnen te lengen, werd die maand 'januari' genoemd. Naar de god Janus, de god van de doorgang. Januari stelde men zich dus voor als de deur naar de tijdruimte van het nieuwe jaar. In het boek Handelingen maakt de auteur de

Doopsgezind Gemeentebld van Koog en Zandijk en Westzaan

verbinding tussen deze voorchristelijke manier van denken en de christelijke.

Zo wordt het mogelijk dat in de kerkelijke kunst de tijdruimte van het jaar verbeeldt wordt door mensfiguur 'Annus', 'jaar' als middelpunt van een aantal cirkels geflankeerd door zon en maan. In de eerste cirkel die deze mens omgeven staan de vier jaargetijden en de vier elementen, en daar omheen de twaalf maanden elk met hun bijbehorend menselijk bedrijf. Daar weer omheen de twaalf tekens van de dierenriem. En in vier hoeken de tekens van de vier windrichtingen. Zo wordt de tijdruimte waarin een mens zich beweegt zichtbaar gemaakt.

Een variant van deze vorm is dat de mensfiguur 'Annus' de gestalte van Christus krijgt. In het midden van de cirkel staat dan 'Christus Annus'. Bedoeld wordt dat de tijdruimte van een jaar een heiligdom is waarin een mens zichtbaar maakt waar zij/hij uit voortkomt. Jezus werd als de leraar beschouwd die door zijn leer en leven mensen hun ware oorsprong weer in herinnering bracht. Ook de gebeurtenis van zijn leven wordt in de evangeliën als een jaarverhaal gebracht. Deze manier van verbeelden was een herinnering: Jij bent op jouw unieke wijze tussen medemensen opgebouwd uit alle elementen van tijd en ruimte die aarde tot aarde maken. Het is aan jou om de deur van januari, door te gaan, het heiligdom van het nieuwe jaar in, om in het centrum van wat je doet de eigenheid van mens-zijn te ontdekken, te verhelderen en tot uitdrukking te brengen in de seizoenen van het jaar dat voor je ligt. Dit doe je met de middelen en de talenten en de tijd die je ter beschikking staan temidden van de mensen om je heen.

Thomasdienst.

Door Tjalling Kindt.

15 februari houden we een dienst waarin het Thomasevangelie uitgangspunt is. In deze dienst komen

diverse invalshoeken aan bod met verschillende lezers. Ook de liturgische vormgeving krijgt een eigen karakter. Het Thomasevangelie is een geschrift dat midden vorige eeuw in Nag Hammadi is gevonden. Het boek stamt uit de begintijd van het christendom. Vanwege het bijzondere karakter van deze dienst zal er geen organist aanwezig zijn. (Of: omdat er geen organist beschikbaar is, maken we van de gelegenheid gebruik deze dienst een bijzonder karakter te geven).

Van de Kerkenraad.

Door Arie van Ballegooijen.

Nog nooit had ik het in deze vorm meegemaakt: we hadden een inhoudelijke discussie, die kwam op een zeker moment tot een duidelijke conclusie, de voorzitter verwoordde die, en op dat moment reikte iedere aanwezige zijn beide handen aan degene die links en rechts van hem/haar zaten. Een ongewoon krachtig symbool van saamhorigheid, al waren er in de meningen accentverschillen gebleven. Een heel bijzondere belevenis vond ik het. En dat gewoon op een maandagavondse Kerkenraadsvergadering. Geweldig. Die was ook al zo bijzonder begonnen, met lekkere koek, koffie en thee van zr. Koning, al bleef ze zelf – en echt helemaal ten onrechte – mopperen op de kwaliteit van de koffie. Br. Aalders had een prachtig stuk over zelfkennis voorgelezen, geschreven door De Profeet. De notulen waren al goedgekeurd – die van eind oktober – en er was zelfs al een besluit gevallen. Op zondag 29 maart zal de eerste vesperdienst worden gehouden, om 17.00 u. Die komt overigens niet in plaats van de zondagmorgendienst. We hadden het al over leden gehad die een geheugensteuntje nodig hadden vanwege de bijdrage aan de kas van de Gemeente. En er waren wat uitgavenposten besproken. Zelfs de predikant

was al uitgebreid aan het woord geweest.

Het Avondmaal werd geregeld. In de vakantie wordt het niet makkelijk elke zondag een organist te vinden. Daarom worden in die periode de diensten zo veel mogelijk afgestemd met buurgemeenten. We kunnen dan bij elkaar op bezoek gaan. Zo maken we van de nood een deugd, zoals dat heet. Voor kerst-avond is zo'n actie niet nodig: de muziek is dan al geregeld. Fluit, klarinet, orgel, en misschien nog meer. Om 20.00 u. die 24e december kunt u terecht in de Vermaning, die dan de uitstraling van een herberg heeft. Wie weet, verschijnt er ook nog een minstrel...

Ds. Frits Groeneveld is aangesteld in de Gemeente Amsterdam Centrum. Om die reden moet hij reeds toegezegde preekbeurten afzeggen, helaas ook bij ons. Wij wensen hem uiteraard alle goeds.

En dan het punt waar ik het in het begin over had: dat betref de aanschaf al of niet van een AED. Het besluit was al een tijd geleden gevallen, maar we kwamen niet tot uitvoering er van, en toen heropende iemand de discussie. Het apparaat neemt je een aantal dingen uit handen, maar geeft je ook een enorme extra verantwoordelijkheid. Door ons gesprek kwam ons dit nog weer eens helder voor ogen te staan, en toen kwamen we tot een andere conclusie dan de vorige keer. We kopen hem niet. En dit besluit leverde het ontroerende moment op waar ik in het begin van repte.

De overige punten konden toen weinig kwaad meer doen. Zr. De Boer zal contact opnemen met de archivaris over de overdracht van het archief en de verantwoordelijkheid erover. Verder meldde zr. De Boer dat de ADS-vergadering heel plezierig was verlopen. Dit komt voor een deel zeker ook op het conto van de beminlijke voorzitter, br. Bleker. Mooi.

En dan nog een paar punten: de aanschaf van een nieuwe waterkoker. Ik moet zeggen: het besluit daartoe werd aanmerkelijk sneller genomen dan dat over de AED. De kaarsen worden eerder

vervangen. Huurders moeten zelf een koster meebrengen als ze bij ons een concert geven. (Wij zorgen er ook voor één.) En voortaan moet de koster van dienst de bloemen aanschaffen. En zo draaide de klok ook op deze maandagavond weer naar het tijdstip dat de hamer kon vallen. Om 21.50 u. ditmaal.

Bedankjes.

Namens mijn moeder zr. B. Hackmann - Bart en onze familie willen wij u allen bedanken voor het bezoek, de kaart en de bloemen die zijn mocht ontvangen t.g.v haar 100-ste jaar.

Zij heeft zeer genoten van deze dag. Verder willen wij u allen gezellige december dagen wensen.

Hartelijke groeten van zr. B. Hackmann - Bart en familie.

Ik wil de gemeente heel hartelijk bedanken voor de bloemen die ik op 11 januari kreeg. Het deed me erg goed. Ook wilde ik de gemeenteleden bedanken voor hun belangstelling en hun luisterend oor. Ron van der Velde.

Van de ledenadministratie.

Door Arie van Ballegooijen.

Wij ontvingen een mondelinge opzegging als lid van de Gemeente.

Mevr. J. van Ringen uit Koog aan de Zaan heeft te kennen gegeven haar lidmaatschap om persoonlijke redenen te willen beëindigen.

Knuppel in het hoenderhok.

Door Elisabeth Koning.

Na veel jaren penningmeesterschap dwingt mijn gezondheid mij om af te bouwen.

Henny Schenk gaat mij daarbij helpen. Daarnaast zullen de kerkenraadsleden voortaan zorgen voor het tellen en het inboeken van de collecten. En daarbij

Doopsgezind Gemeentebld van Koog en Zandijk en Westzaan

kunt u allen helpen om het hen wat makkelijker te maken.
Wat is het geval?

Er zitten vaak heel veel centen, stuivers en dubbeltjes in de zakjes. Dat moet allemaal geteld worden, terwijl de bakker, slager en de super altijd heel blij zijn met kleingeld. Als u voortaan de kleintjes bewaart voor deze winkeliers en de grotere munten in de collectezak laat vallen, zullen mijn opvolgers vast heel blij zijn.

Kerstviering Westzaan.

Door Henny Schenk.

Op 15 december gingen José, Tiny en ik door Lambert Melisz om presentjes rond te brengen, namens de drie kerken R.K, PKN en D.G. en we nodigden voor het Kerstfeest van de volgende ochtend gelijk de bewoners uit. Om 10.00 u. stond de koffie klaar met een kerstkransje. Nadat iedereen voorzien was, opende Fijtje met een gedicht en een hartelijk welkom de ochtend. Aart Groot was onze pianist die ons weer mooi begeleide met de liederen die we zongen.

Voor de Kerstlezing had ik deze keer het Kerstverhaal uit de kinderbijbel gekozen, wat erg gewaardeerd werd. De kleuters van de basisschool "De Kroosduikers" hadden verschillende liedjes ingestudeerd, en dat is zo leuk, want het wordt gezongen vol overgave. Het verhaal van Jos Brink ging over een oud dametje met een klein kerstboompje dat Jos hielp oversteken, maar ze had nog geen kaarsen, dus ging ze met een rotgang weer terug om ze te halen.

Na het zingen van "Stille Nacht", deed Fijtje het dankgebed om sterkte voor alle ouderen te vragen voor het nieuwe jaar. Na het zingen van "Ga nu in Vrede", was

er nog napraten met een glas fris en chocoladekransjes. Toen zat voor ons de gezellige ochtend er weer op.

Wijsheid.

Door Corrie de Wit.

De extase van eenzaamheid komt als je niet bang bent alleen te zijn - niet langer tot de wereld behoort of aan iets gehecht bent. Dan komt het in stilte, zoals vanmorgen de dageraad aanbrak en schept het een gouden pad in deze stilte zelf, die er was in het begin, nu en er altijd zal zijn.

Krishnamuirti.

Kroniek van de kerk.

Door Elisabeth Koning.

23 november

Laatste zondag van het kerkelijk jaar.

Thema: eeuwig leven. Gelezen teksten:

Prediker 8: 10-17 (over zondaars en rechtvaardigen) en II Kor. 4: 16 en 5:5 (over uiterlijk bestaan wat verloren gaat en innerlijk bestaan, dat van dag tot dag vernieuwd wordt.) Tjalling is predikant vandaag. Op deze laatste dag van het kerkelijk jaar worden de doden herdacht en zij, die ons dit jaar ontvielen met naam, n.l. Ada Latenstein van Voorst. Wij willen proberen iets van het leven te maken. Uitspraak van Midas Dekkers: dieren hebben een slurf of..... maar mensen hebben een religie. Met rituelen, want zoals mensen over de dood denken, denken ze ook over het leven. In de Joodse traditie is het verboden over wat er na de dood is te denken. Joden hebben de manier van rechtvaardig leven. Waar het om gaat is de schaduw, die je achterlaat. Als rechtvaardig mens leef je voort in de geschiedenis. De dood is taboe, Joden houden zich met het leven bezig. Het gaat er om, hoe rechtvaardig je bent, hoe je jezelf bewust bent van het collectief waar je in

leeft. Alle geboden van het joodse volk zijn er om het volk als collectief bij elkaar te houden. "Heidenen" denken daar anders over. Er is moeder aarde en op die aarde een goddelijk leven. Een mens wordt pas "mens" als hij weet wat rechtvaardigheid is. Ook de liefde voor de ander hoort daarbij. Een tegenstelling zit ook in het Christendom; velen denken, dat je na de dood naar de hemel gaat. Maar er is ook een andere opvatting "Hij ruste in vrede". Ook zijn er opvattingen over hemel en hel. Maar als rechtvaardige kan je na de dood voortleven. Er wordt van ons gevraagd om anderen tot leven te roepen, door de doden te herdenken. God is zichtbaar in natuur en mens. Als je in staat bent om in je leven God te aanschouwen, kun je daardoor ingewijd worden in de kunst van het leven. Je voelt je dan in God geborgen en vindt het niet erg om te sterven.

7 december

Tweede advent. Thema: In de beginne was het woord. In gebed in de bijbel is er het besef dat in de dingen een diepe zin geborgen ligt. Een geheimenis dat klaar ligt om aan het licht te komen. De ontdekkingstocht die de bijbel beschrijft gaat dan ook van een andere logica uit dan die van de wetenschap of de techniek. Teksten: spreuken 8: 26-32 een bijzondere tekst over de tijd voor de schepping en Johannes 1: 1-18 in het begin was het woord, het woord was bij God, het woord was God. Het is ongelooflijk hoe Tjalling ons steeds weer weet te boeien met zijn uitleg. Deze Advent houdt Tjalling zich niet aan het preekrooster, maar gaat uit van de Johannestekst. Johannes de voorloper krijgt een plaats. Hij heeft het over het Licht dat op aarde komt. Eén getuige is niet genoeg, er zijn er meer nodig om precies te weten hoe het ging en alle getuigen zien het vanuit een ander perspectief. Johannes kon het Licht waarnemen, maar hij is het Licht niet. Het is niet iets van hemzelf. Zoals hij, zijn predikanten ook bemiddelaars, om

het woord en het licht door te geven. Ik ben het Licht niet, zegt Johannes, maar als de getuigen het Licht kunnen zien, kan de wereld veranderen. Een mens kan getuigen van dat Licht en hoe meer getuigen er zijn, hoe gelukkiger de mensen kunnen worden. Wij hebben het vermogen om kinderen van God te worden zegt het evangelie van Johannes. Zo kunnen we ook het vermogen hebben om met elkaar vanuit God te leven. Het leven van Jezus is een gebeurtenis, als wij dat volgen kunnen wij ook een deel zijn van het lichaam van Christus en zo de wereld gelukkiger maken. Jezus zegt nooit zelf, dat Hij de Christus is, maar vraagt: wie denk je, dat ik ben? Opdat er getuigen zijn van dat feit. Als je de bijbel goed leest, blijkt, dat God ook niet zichzelf is, maar leeft in de mensen, die het uiten in rechtvaardigheid en liefde, zodat ze gelukkig zijn en dat geluk uitstralen.

14 december

Derde advent. Zondag Gaudete (verheugt u). Arie zat vandaag niet achter het orgel, maar leidde de dienst. Jammer genoeg was ik zelf niet aanwezig, maar kreeg later wel een uitgebreide print van de dienst. De teksten waren Jesaja 42: 1-12 (over de komst van de dienaar, die alle volken het recht zal doen kennen) de andere tekst Lucas 10: 25-37 (over de barmhartige Samaritaan) Graag wil ik u eerst de aankondiging van 3e advent laten lezen: *Broeders en zusters, het is vandaag de derde zondag in de Advent. In de klassieke liturgie heeft deze zondag de naam zondag Gaudete. Verheugt u, betekent dat. Alle reden om je te verheugen, want wij zijn in blijde afwachting van de komst van Christus, die ons het gezicht van God zal laten zien. De overdenking van vanmorgen gaat over de gelijkenis van de Barmhartige Samaritaan. Jezus vertelt dit verhaal tijdens zijn reis naar Jeruzalem, vandaar dat we psalm 122 zongen. In dit verhaal laat Jezus ons iets zien van zijn betekenis, en van het gezicht van God.*

Doopsgezind Gemeentebld van Koog en Zaandijk en Westzaan

In de Adventstijd kunnen we natuurlijk gemakkelijk engelen laten vliegen en lofzangen aanheffen, en ik ben er in het minst niet tegen, maar we kunnen ook nadenken over de betekenis van de komst van Christus, niet dat we nu zo letterlijk op hem zitten te wachten, maar wel om de verwachting van hem en zijn betekenis levend te houden. Daartoe steken wij nu ook de Adventkaarsen aan. Verder stelt Arie o.a. het woord barmhartigheid centraal. N.a.v. een vraag van een wetgeleerde aan Jezus over wie zijn naaste was vertelde Jezus het verhaal over barmhartigheid. Jezus stelt een tegenvraag: wie is de naaste van de gewonde man geweest? De vraag is gespiegeld en het antwoord luidt: Die hem barmhartigheid heeft bewezen. Barmhartigheid is een begrip, dat met God in verband gebracht wordt. God is de barmhartige. Maar wie is God? Het is eigenlijk zinloos om te vragen naar het wezen van God. God ervaar je als je in zijn voetsporen treedt, als je Hem navolgt. Maar barmhartigheid doen kan niet op een koopje. Het vraagt je tijd, inzet, energie en geld, kortom van alles. Het kan ook verontrustend werken in jouw omgeving, mensen kunnen jou een uitslover vinden. Barmhartigheid doen vraagt niet alleen om zachtheid maar ook om een stevig karakter. Het vormt het wezen van God. Jezus toont ons het wezen van God. God moet je doen, dat is een werkwoord. Niet stil gaan zitten, maar Messiaanse mensen worden, dat is onze uitdaging. Zoals Hanneke v.d. Sluis en Gerrit v.d. Nieuwendijk in de Bajesboot vluchtelingen ondersteunen, zodat ze niet "buiten de boot" vallen. Ook de Doopsgezinden in Kongo die proberen kinderen in een uitzichtloze situatie toch iets van een toekomst voor te houden en de stichting Come, die probeert Joodse, Islamitische en Christelijke studenten in een seminar samen te brengen en ze zo te leren, dat het beter is met elkaar te eten dan te vechten. Als het ons werkelijk ernst is met het tonen van Gods aangezicht in de wereld, dan zouden wij ook barmhartig

moeten zijn voor hen, die dat nodig hebben. Zo worden wij uitvoerders van de liefde, navolgers van Christus. Gerrit Achterberg (*foto*) gaf het mooi vorm in zijn gedicht

Deïsme:

De mens is voor een tijd een plaats van God.

Houdt geen gelijktken nog iets bijeen, dan wordt hij afgeschreven op een steen.

De overeenkomst lijkt te lopen tot deze voleinding, dit abrupte slot.

Want God gaat verder, zwenkend van hem heen

in zijn miljoenen. God is nooit alleen. Voor gene kwam een ander weer aan bod.

Wij zijn voor hem een vol benzinevat, dat hij leeg achterlaat. Hij moet het kwijt, al de afval, met zijn wezen in strijd.

Sinds hij zich van de schepping onderscheidt, gingen wij dood en liggen langs het pad,

wanneer niet Christus, koopman in oudroest, ons juist in zo'n conditie vinden moest; alsof hij met de Vader had gesmoesd.

PS. Wilt u de hele preek nog een keer lezen? Het is zeer de moeite waard en we mogen blij zijn met Arie in onze gemeente. U kunt mij bellen, want ik heb een kopie. (Elisabeth)

24 december

Wat een feest: Kerstavond in een volle Vermaning en wat een creativiteit! Dat was af te zien aan de bijzondere gedrukte liturgie. Onze kerk was deze avond een herberg met Simone als herbergierster met theedoek over de schouder. Haar warm en humoristisch welkomstwoord bracht meteen de kerststemming er in. We zongen veel van de oude liederen, hadden een koortje,

luisterden naar klassieke muziek, Arie: orgel – Simone Rijksen: klarinet en Yvonne Schwerzel: dwarsfluit. Tjalling had een mooie uitleg over het onderweg zijn van de mens op weg naar de bestemming. Onderweg vind je pleisterplaatsen, de herberg. Een herberg is een plaats waar het toeval woont, ook goden komen daar langs. Een mens leert zijn lessen onderweg, in de herberg hoor je de verhalen, daar kun je ook God ontmoeten, mits je jezelf daar voor openstelt. In oude herbergen werden ook wel spoken gezien, dat is de schaduwkant, die in de herberg blijft hangen. Niet iedereen kan daar uit komen. Mensen van kwade wil kunnen dat bewerkstelligen. Lucas maakte er een herberg verhaal van. Keizer Augustus liet mensen in de herberg bij elkaar komen voor de telling. Maar Jezus vond daar geen plaats. Later leerde Jezus de mensen om gastvrouw of gastheer te zijn. Het is een reisverhaal van Jezus, dat in het evangelie staat. Zo zijn wij onderweg met een leven vol goede wil en ontmoeten we het kind in de kribbe. Ook de aarde is een herberg waar we allen de bestemming van ons leven kunnen vinden. "Wees welwillend" zeggen de engelen uit de hoge.

25 december

Eerste kerstdag. Thema: de bijbel is het boek van de juiste intentie. Dat is: de spanning erin houden tussen een punt in het verleden en een punt in de toekomst. Van Jezus wordt gezegd dat hij de alpha en de omega is, begin- en eindpunt ineen. Hoe houden wij de spanning erin? Teksten zijn uit Psalm 139 – Lucas 2: 1-20 en uit Romeinen 8. De schepping ziet er reikhalzend naar uit, dat openbaar wordt wie Gods kinderen zijn. Tjalling begon te vertellen over het werken met de computer. Daar zitten "Icoontjes" op en als je daar op drukt gaat alles aan het werk en kun je contact krijgen met de hele wereld. De wereld heeft ook een bewustzijn en door dat aan te klikken gaat de wereld zich vormen naar waar je zocht: een icoon van een lachend gezicht

met een hartje, waar "doe lief" op staat. De geboorte van Jezus in een grot, een stal is: nogmaals geboren worden. Door middel van iconen aan te klikken gaat de wereld er naar staan, de wereld gaat zich daarnaar gedragen. Wij mensen kunnen een icoon zijn. De geboorte van Christus heeft gemaakt, dat de knop definitief omgedraaid is. De schepping verlangt er naar om aan het licht te komen. Als je als mens meeleeft met Christus, word je ook veranderd. Wij als gemeente kunnen dat beeld van Christus uitdragen. In wezen zijn wij als gemeente met elkaar het beeld van Christus, de collectiviteit van Christus met zijn leerlingen. Wat wij vieren met kerst is het aan het licht komen van het beeld van Christus in ons zelf en onze gemeente.

Drie kruisen.

Door Arie van Ballegooijen.

Nee, dit stukje gaat niet over die drie die gestaan hebben op die vreselijke Schedelplaats uit de Evangelien, en ook niet over de Gemeente Amsterdam waar ze in het stadswapen te vinden zijn. Dit wordt een beetje een technisch stukje over muziek, een terrein dus, waar ik me af en toe, zij het wel wat glibberig, thuis voel.

Gaat het in muziek over drie kruisen, u weet wel, die tekens die vooraan een balk staan, ($\sharp$) dan hebben we het over twee toonaarden, namelijk fis-klein en A-groot. Over de eerste zal ik hier verder niets te berde brengen. Over de andere iets meer. (Dat 'klein' en 'groot' heeft, voor wie enigszins is ingewijd, te maken met de afstand van de grondtoon tot de terts, de derde toon van de ladder. Of die afstand groot of klein is, maakt een enorm sfeerverschil uit.)

O, wacht even, U dacht misschien dat A. Groot alleen een organist was? Dan heeft u het dus behoorlijk mis. A-groot is namelijk ook een toonaard. En een waarmee je kunt thuiskomen, zoals verderop zal blijken. Toeval? Ik zou het woord niet in de mond durven nemen.

In de muziek sinds Bach worden toetsinstrumenten meestal zodanig gestemd, dat tussen elke opeenvolgende halve toon eenzelfde 'ruimte' zit. In de tot die tijd gebruikte 'reine' stemming is dat niet zo.

Sinds die vernieuwing kan een stuk in elke toonaard gespeeld worden, wat Bach ook duidelijk maakte met zijn 'Wohltemperierte Klavier'.

Het is niet zo geweldig moeilijk om een stuk dat bijvoorbeeld in G-groot staat, ook in A-groot te spelen. G-groot heeft 1 kruis, en wil je zo'n stuk in A-groot spelen, dan moet je de hele melodielijn en alle akkoorden een hele toon hoger zetten, en er daarbij aan denken dat je in plaats van elke voorkomende c een cis en in plaats van elke voorkomende g een gis speelt. Dit heet, met een muziek-schoolwijsheid, transponeren. Als je dat doet, dan zal nog maar weinigen tegenwoordig iets bijzonders opvallen. Maar vóór de invoering van deze stemming was dat wel anders. Als je een bepaald stuk iets hoger of lager speelde dan de componist bepaald had, deed het vaak 'vals' aan. Op een viool bijvoorbeeld merk je dat niet, omdat de violist de toonhoogte 'maakt' tijdens het spelen. Maar op een toetsinstrument als bijvoorbeeld een orgel, waar alle tonen klaarliggen, zou dat heel goed te horen zijn. Tegenwoordig worden toetsinstrumenten dan ook meestal gestemd volgens de nieuwere regels van de zogenaamde 'gelijkzwevende temperatuur'.

Doordat de toonaarden vroeger duidelijk van elkaar verschilden, hadden ze een eigen karakter. Ze kregen een eigen kleuring. Een componist moest dus ook nadenken over welke toonaard hij koos om zijn muziek in te laten klinken, want dat maakte voor het resultaat veel uit. Als hij somber en treurig wilde zijn, kon hij bijvoorbeeld terecht bij c-klein. Dat was de sfeer die die toonaard oproep. Wilde hij eens majestueus uitpakken, dan kon hij beter Es-groot kiezen. En dan de sfeer die A-groot oproep: Adri, hou je vast: Blij, pastoraal, opgewekt,

briljant en elegant. Dat was althans de mening van drie Franse componisten van naam. A-groot of A. Groot, wat is het verschil. Je bent gestopt, maar het zijn toch stuk voor stuk kwalificaties waar je je niet voor hoeft te schamen. Naar de mening van niet de minsten passen ze bij jou.

Vergeten: Selly de Jong.

Door Ron van der Velde.

Op zondag 11 januari kreeg ik van zuster Rie Schaap een prachtige bloemlezing: "De spiegel van de Nederlandse Poëzie". De ondertitel is "Van de Middeleeuwen tot en met de Tachtigers". Tijdens het spel na de preek heb ik even vluchtig in de bundel gekeken en viel mijn oog op de dichteres Selly de Jong.

De in de bundel opgenomen gedichten van haar hand heb ik gelezen. Er staan er twee in. Wie was deze vrouw? Selly de Jong werd geboren in Almelo in 1862. het gezin verhuist in 1881 naar Amsterdam. Haar moeder heeft het dichterschap van haar dochter altijd gestimuleerd. Selly vertaalde een aantal gedichten voor een onbekend gebleven Amerikaan, die zij in Amsterdam had ontmoet. Via hem kwam ze in contact met J. J. L. ten Kate. Hij zorgde ervoor dat er een gedicht van haar werd opgenomen in "De Leeswijzer". Er werd van haar ook een gedicht opgenomen in een bloemlezing "Bloemgefluister" uit 1887. Verder zond ze veel gedichten naar dag- en (Joodse)weekbladen en de "Nieuwe Gids." Die werden ook gepubliceerd. In 1896 verschijnt haar eerste gedichtenbundel genaamd: "Veldbloemen". Daarna publiceerde ze de bundel "Oranjeliederen", in 1908 verscheen de bundel "Verzamelde gedichten". Dit werk bevatte alle gedichten uit "Veldbloemen" en tevens een aantal nieuwe gedichten. In 1919 verscheen nog een bundel verzamelde gedichten die opgedragen was aan haar moeder. De bundel bevatte ook een aantal portretten van de dichteres met haar moeder. Ik heb niet kunnen

Doopsgezind Gemeentebld van Koog en Zandijk en Westzaan

achterhalen of deze bundel nog nieuwe gedichten bevatte. In 1926 verscheen nog de bundel "Gewijde gezangen". Na 1926 is er voor zover bekend geen gedichtenbundel meer van haar verschenen. Een aantal van haar gedichten zijn getoonzet, o.a. "Jom Kipoer", door Israël J. Olman in 1911. In 1937 is zij op 12 maart overleden te Soest. In o.a. het Joodse Weekblad werd geen melding gemaakt van haar overlijden. Ze was toen als dichteres reeds in de vergetelheid geraakt. Het hieronder afgedrukte gedicht komt uit de debuutbundel.

Vooglenstrijd.

Zij wachten, op het kleurige grastapijtje
De muschjes, mijne vlugge, snugg're
gasten,
De tjilpend hare kleine levenslasten
Elkander mededeelen, op een rijtje.

Doch bij het nederstrooien van de
kruimkens,
Vliegen zij te gelijk, naar 't rijke plekje.
Elk vogelken wordt een boosaardig
vrekje,
De pluimkens geven 't blijk der kwade
luimkens.

Hoe overvloedig ook de kruimkens
vallen,
Zij willen niet in vrede samen deelen,
Doch blijven onophoudelijk krakeelen
Soms om één enkel stuksken, met hen
allen.

Ook het volgende gedicht willen wij u
niet onthouden.

Najaarsnacht

De boomen treuren in den najaarsnacht.
Zij zagen lang hun schoonheid reeds
vermind'ren,
Maar hun verval, zij konden 't met hun
kracht
Toch niet vermind'ren...

Heeft zóó mijn ziel, die eer u heeft
verblijd,
Haar schoon ook langzaam-aan voor u
verloren?
Wee! Dan voor haar geen bloei van
zomertijd,
Gelijk te voren...

Francijntje Pieters Prins.

Door Rie Schaap.

Francijntje, een voormoeder van mij
werd op de Koog geboren. Dit maakte
mij zo nieuwsgierig dat ik op zoek ging
naar haar geboortehuis. Het ledenboek
van onze Doopsgezinde Gemeente
vermeldde dat haar ouders woonden
"tussen Relkepadt en Breet". Ga daar
maar eens zoeken. Het Zuideinde is
minstens een kilometer lang.
Uit dat zelfde boek bleek dat haar ouders
omstreeks 1743 waren overleden. De
voogden van Francijntje verkochten toen
een huis met erf voor 1350 gulden aan
Evert de Jager, beurtschipper op
Zeeland. Buurman ten N. was Claas
Roodt en ten Z. woonde Claas Kuyper.
Dit drietal bood houvast. Zij woonden
aan Wen en Zaan dicht in de buurt van
het Breedweer zoals bleek uit de
toenmalige Onroerend goed Belasting die
in de zeventiende eeuw Verponding
heette. De gaarder ervan liep eens per
jaar langs het traject Koog - Zandijk -
Wormerveer.

"Coogh vant Mallegat en verder 't Noord
op" schreef hij in 1698 in het nieuwe
"Loopboek", dat toen twee gulden en 6
schellingen had gekost. Hij kwam dus bij
iedereen aan de deur en kende zijn
klanten bij naam en toenaam iets wat mij
soms in de problemen bracht. Dit vertel
ik later.

Ever de Jager werd opgevolgd door
Cornelis de Jager die in 1819 zijn
beurtschippershuis verkocht aan schipper
Donker.

De naam Donker bracht licht in de
duisternis! Had mijn grootmoeder
geboren in 1865 op het Zuideinde in het
Zaanse huis, nu deel uitmakend van de
Kerk van de Nazarener, geen buurvrouw

gehad met een winkeltje waar je o.a. breiwool kon kopen? En heette die buurvrouw niet Duifje Donker? Volgens de volkstelling van 1829 is schipper Donker 47 jaar en heeft vier dochters. Het derde, Duifje, werd in 1817 geboren. Zij trouwde nooit maar bleef er altijd wonen, ook na haar vaders dood in 1870. Het boek "in de gulden Bijkorf" geschreven door G. J. Honig heeft een hoofdstuk gewijd aan schipper Evert de Jager en diens huis. Dit huis vertoonde op het deurkalf tussen "Anno" en "1674" een scheepje onder zeil.

Bovendien bewaart de familie Honig een tekening door Jan Kruyver van dat huis. Rechtsboven zijn tekening heeft hij geschreven: "huis van Duifje Donker". Deze tekening mocht ik van Simon Honig lenen om te laten kopiëren. Nu wist ik dus niet alleen waar Francijntje was geboren maar ook hoe het huis er had uitgezien.

Helaas is het huis gesloopt en heeft plaats gemaakt voor een roze geverfd stenen huis ook deel uitmakend van de Kerk van de Nazarener. Wie in 1674 het huis heeft gebouwd vertel ik later, mocht het jullie interesseren.

Dromen in de Beemster.

Door Henk de Wit.

In de decembermaand zaten we weer een paar weken in het huis van vrienden in de Beemster, waar we op de levende have pasten. Tijdens die periode voerde men daar de muziekvoorstelling "De Leeghwater Code" op; een avontuurlijke muziektheater- voorstelling, die het publiek drie uur lang bezig hield. Koren, muziek, dans, zang en geschiedenis, een combinatie die je niet voor mogelijk houdt.

En zo stapten we op zaterdag 30 november in Middenbeemster in één van de drie bussen, die ons langs de genoemde combinaties voerde.

De hoofdrol van het gebeuren was weggelegd voor vier kerken in de Beemster, Schermer en Zeevang. Zij vertelden een individueel en gezamenlijk

verhaal. Op een eigen wijze deden de professionals en de amateurs het verhaal van de bouwer en de motivatie waarmee deze godshuizen tot stand zijn gekomen. Een reis door de levende geschiedenis als met een tijdmachine. Terwijl we in de bus stapten kregen we een steen met daarop een teken en zo begon het bouwen aan een droom.

De droom start al in de bus waar "Ingenieur Leeghwater" vertelt over zijn droom; de inpoldering van de Beemster. Zijn vrouw ziet tussen het aardappel schillen door het verzet van de reders en de haringvissers voor zich.

In de grote kerk van Schermerhom wordt het publiek onderdeel van de voorstelling d.m.v. een hoed en een hapje "gefermenteerde walvishukt" en een borrel. De geschiedenis van deze kerk wordt vertolkt door koor en spelers (allen uit de dorpen zelf afkomstig).

Hetzelfde gebeurt op de volgende locaties, te weten: de grote kerk van Oosthuizen en de Vermaning van de Beemster, waar we getuige zijn van een heuse voetwassing, bij ons als doopsgezinden uit de 21ste eeuw, alleen nog maar bekend van afbeeldingen. De tocht, drie uur lang, van licht, schemering naar donker, eindigt in Westbeemster, waar de Code wordt ontsluit; in zijn geheel en aan ieder persoonlijk via het teken op je steen.

Alle acteurs en deelnemers zingen tenslotte in canon de woorden:

ik droomde
dat ik droomde
dat ik droomde
dat ik droomde
dat ik
dat

Indrukwekkend!

Ongetwijfeld zien we nu de Beemster met heel andere ogen en staan we voortaan stil bij plaatsen waaraan we vroeger blindelings aan voorbij gingen.

De Vermaning van Alkmaar.

Persbericht.

Onder de titel "De Doopsgezinde Kerk van Alkmaar" is een mooi uitgevoerd boek verschenen ter gelegenheid van het jubileum: twee honderd jaar een Verenigde Doopsgezinde Gemeente Alkmaar van Waterlandse, Vlaamse en Friese Mennonieten. Boeiend en helder geschreven door drs. Carla Rogge en voorzien van veel beeldmateriaal geeft dit boek de rijke geschiedenis van het kerkgebouw weer. Duidelijk wordt hoe de geschiedenis van de Doopsgezinde Gemeente Alkmaar – en van de stad Alkmaar – weerspiegeld wordt in de bijna 400 jaar oude kerk, de oudste nog in gebruik zijnde stenen Doopsgezinde kerk in Nederland.

De kosten van het boek zijn € 10,00 excl. de eventuele verzend- en portiekosten van € 2,50. Het boek kan worden besteld bij het bureau van de gemeente (open van 9.30-12.00 uur), telefonisch: 072-5123864 of via info@doopsgezind-alkmaar.nl en betaling tegelijkertijd op postbankrekening 328895 t.n.v. Doopsgezinde Gemeente Alkmaar.

Poëziedienst.

Door Ron van der Velde.

Op zondag, 15 maart a.s. willen we weer een Poëziedienst houden. Het is de derde keer dat we hiertoe overgaan. Iedereen die wil kan vanaf nu één gedicht naar keuze bij mij inleveren. Hem of haar wordt gevraagd dit gedicht in de dienst in te leiden en zelf voor te dragen. Wij kiezen liederen houden de gebeden. Uiterste inleverdatum voor de gedichten: 22 februari. Wij rekenen op u.

Hier alvast een ludiek voorproefje:

Snoep is veel gezonder
met een
blaadje sla
eronder

Ted van Lieshout. (Uit: Twee ons liefde)

Doopsgezind Gemeentebld van Koog en Zandijk en Westzaan

Verjaardagen.

Januari:

- 6 zr. H. M. de Haan – Kat.
- 7 zr. H. Schenk – Prinse.
- 18 br. G.J. Schuddeboom.
- 22 br. A. Groot.
- 22 zr. D. v.d. Laan – Ybema.
- 23 zr. M. Baas – van 't Veer.
- 29 zr. J.M. Nyaro – Mebavia.

Februari:

- 3 zr. E. Koning – de Jong.
- 5 zr. M. Veldhuis – Bes.
- 15 zr. C. de Wit - Steyn.
- 17 br. R. Oly.

Agenda.

Januari:

- 21 Theegesprek, en meditatie, 't Mirakel', Koog aan de Zaan. Aanvang: resp. 16.45 u. en 17.00 u.
- 25 Stichting Recital. Myra Kroese, messo - sopraan en Henk Kramer piano. Vermaning. Aanvang: 20.00 u.
- 26 Maandagochtendgroep. 't Mirakel', Koog aan de Zaan. Aanvang: 10.00 u.
- 28 Theegesprek, en meditatie, 't Mirakel', Koog aan de Zaan. Aanvang: resp. 16.45 u. en 17.00 u.

Februari:

- 3 Boekenhuis op de avond. Weverakker 3, Koog a/d Zaan. Aanvang 20.00u.
- 5 Leesgroep Mystieke teksten. Thomasevangelie. Aanvang 20.00 u. 't Mirakel', Koog aan de Zaan.
- 9 Leesgroep Mystieke teksten. Thomasevangelie. Aanvang

20.00 u. 't Mirakel', Koog aan de Zaan.

14 Buitenhuis. Aanvang 13.00 u. Verzamelen bij de Vermaning.

18 Boekenhuis. Parallelweg 16. Aanvang: 20.00 u.

19 Leesgroep Mystieke teksten. Thomasevangelie. Aanvang 20.00 u. 't. Mirakel.'

23 Leesgroep Mystieke teksten. Thomasevangelie. Aanvang 10.00 u. 't Mirakel', Koog aan de Zaan.

23 Kerkenraadsvergadering. Aanvang 20.00 u. Ten huize van zr. Koning-de Jong, Zandijk.

24 Eethuis 18.00 uur "'t Mirakel', Koog aan de Zaan.

26 Meditatief tekenen en schrijven 20.00 u. 't Mirakel', Koog aan de Zaan.

Kerkdiensten.

Koster: br. J. Leguijt.
Lezer: br..
Extra collecte: Jongerenwerk.

Januari:

25 Br. J. Broere.
Organist: zr. P. Doeven.
Koster: br. H. Latenstein.
Lezer: zr. E. Honig.
Extra collecte: Eigen project Kongo.

22 Ds. T. Kindt.
Organist: br. A. van Ballegooijen.
Koster: br. J. Leguijt
Lezer:..
Extra collecte:

Februari:

1 Ds. T. Kindt.
Organist: br. A. van Ballegooijen.
Koster: br. IJ. Aalders.
Lezer: br. K. de Boer.

8 Br. G. v.d. Nieuwendijk.
Organist: zr. P. Doeven.
Koster: br. IJ. Aalders.
Lezer: zr. S. de Boer.
Extra collecte: hospice

15 Ds. T. Kindt.
*Zie het stukje van Tjalling over
deze dienst op blz. 4.*
Koster: br. IJ. Aalders.
Organist: geen.
Lezer:

15

22 Ds. T. Kindt.
Organist: br. A. van Ballegooijen.
Koster: br. IJ. Aalders.
Lezer: zr. P. Doeven.
Extra collecte: Stichting Passant.

Maart:

1 Ds. T. Kindt.
Organist: zr. P. Doeven.
Koster: br. H. Latenstein.
Lezer: br. H. de Wit.

8 Br. IJ. Aalders.
Organist: br. A. van Ballegooijen.
Koster: br. H. Latenstein.
Lezer:
Extra collecte:

15 Ds. T. Kindt.
Organist: zr. P. Doeven.